

Lühiülevaade Viimsi valla 2023. aasta eelarvest

Eelarve koostamise õiguslikuks aluseks on Viimsi Vallavolikogu 12.04.2022 määrusega nr 3 kinnitatud „Viimsi valla finantsjuhtimise kord“. Eelarve koostamisel on lähtutud volikogu 18.10.2022 määrusest nr 17 „Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia muutmine“.

2023. aastaks seatud prioriteetidid :

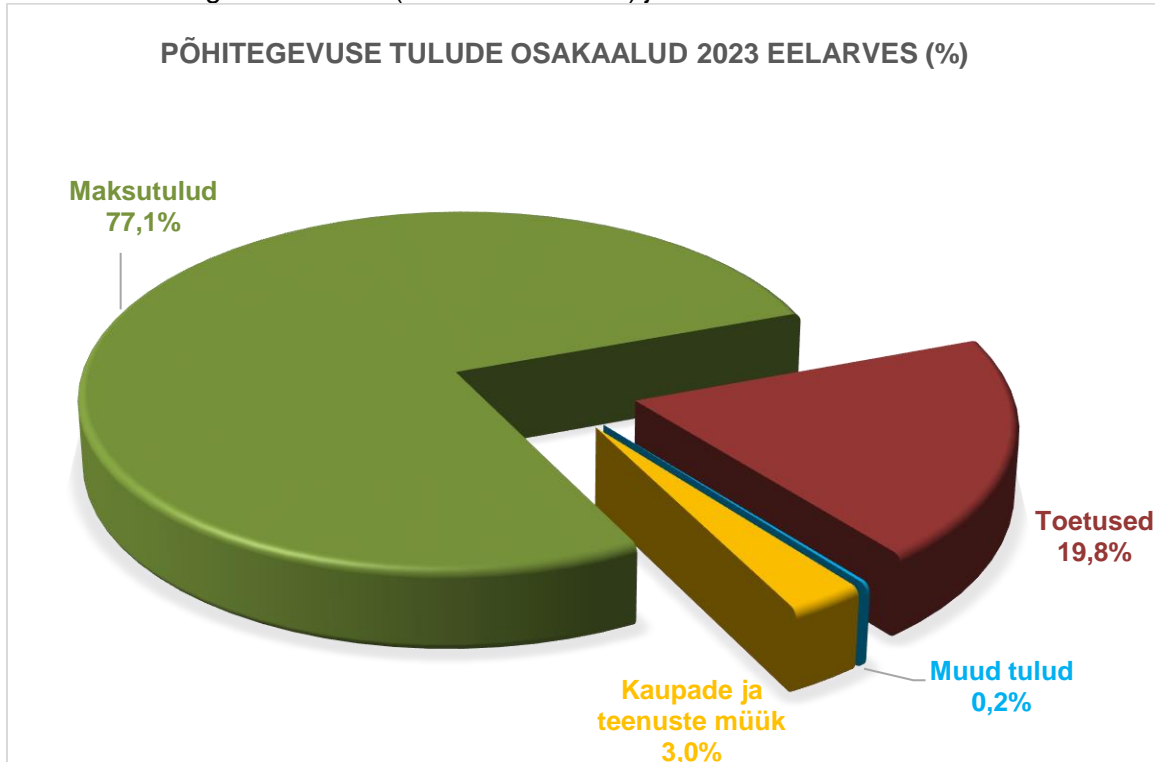
- Alustatakse jalgpallihalli rajamist;
- Alustatakse erivajadustega inimeste teenuskeskuse rajamisega;
- Alustatakse Pärnamäe lasteaia ja hariduskeskuse projekteerimisega;
- Rekonstrueeritakse Viimsi kooli ujula ning remonditakse koolihoone;
- Rajatakse Karulaugu terviseraja pikendus;
- Jätkatakse teede ja tänavate rekonstrueerimisega vastavalt teehoiukavale;
- Jätkatakse sademevee käitluse välisprojektidega LifeUrbanStorm ja CleanStormWater ning alustatakse välisprojektidega Must Be (purskkaevude väljaku rajamine) ja Life Latest adapt (sademevee käitlemise kombineeritud lahendused);
- Alustatakse projektidega „Eramajapidamistele kompostrite või biojäätmete konteineri soetamise soodustamine“ ning „Valla keskuse peatänava rohestamis- ja kliimategevuste elluviimine ning tarkade süsteemide arendamine“;
- Tööjõukulude kasvuks on kavandatud võrreldes 2022. aasta eelarvega 19,4%, sealhulgas on arvestatud koosseisude muutusest tulenevate tööjõukuludega. Koosseisu muudatusi arvestamata on üldhariduskoolide õpetajate palgafondi kasvuks planeeritud 23,9%, lasteaedadel ja huvikoolidel 20% ning teiste töötajate osas 15%.
- Jätkusuutliku eelarvepositsiooni ning konservatiivse eelarvepoliitika rakendamine – kõik eelarvepoliitilised otsused langetatakse eelarvestrateegia koostamise käigus ning arvestatakse kõikide rahastamisallikatega, laenukoormus hoitakse seadusega lubatud piirides.

PÕHITEGEVUSE TULUD

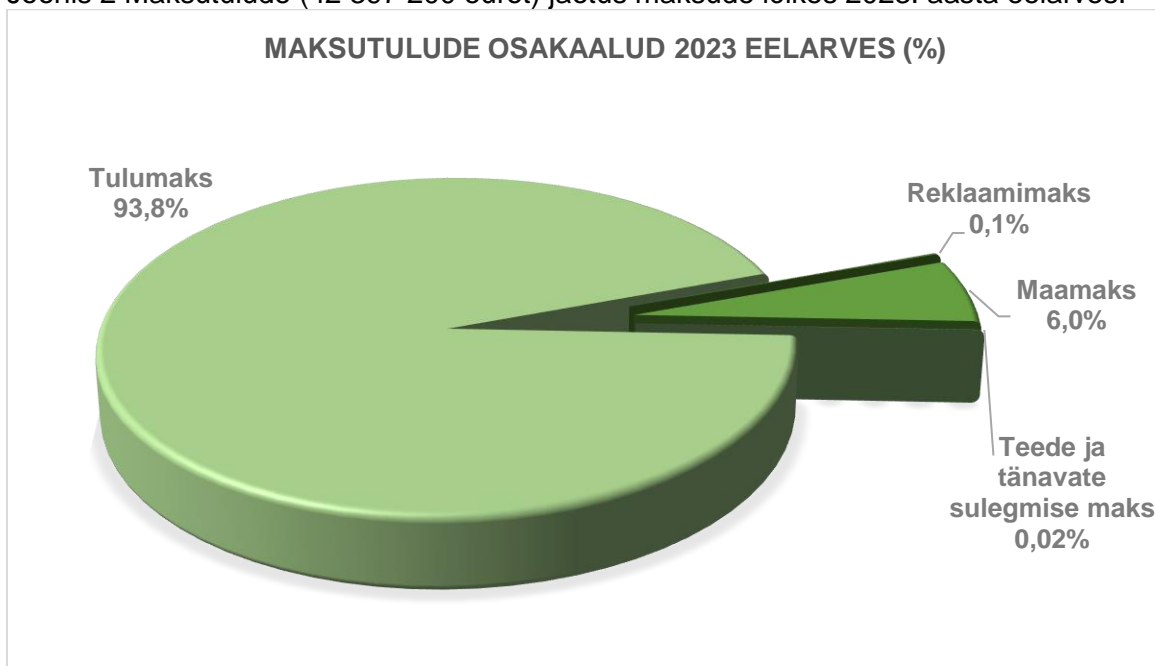
2023. aasta planeeritud eelarvetulud on 54 994 560 eurot. Põhitegevuse tulud suurenevad võrreldes 2022. aasta eelarvega 11,9%.

- Eelarve tuludest 77,1% ehk 42 397 200 eurot moodustavad maksutulud, millest tulumaksu laekumiseks on kavandatud 39 764 200 eurot (kasv võrreldes 2022. aasta tegeliku laekumisega 10,4%).
 - ✓ 2022. aastal laekus tulumaksu 36 034 515 eurot;
 - ✓ 2022. aasta keskmine maksumaksjate arv kuus oli 11 711 (2021. aasta keskmine 11 222) – aastaga lisandus valda 489 maksumaksjat;
 - ✓ elanike arv seisuga 01.01.2022 oli 21 974 (seisuga 01.01.2023 elanike arv 22 477) – aastaga lisandus valda 503 elanikku;
 - ✓ 2022. aastal laekus vallale tulumaksu ühe maksumaksja kohta 3 077 eurot ning ühe elaniku kohta 1 640 eurot (2021. aastal vastavalt 2 784 eurot ja 1 462 eurot).
- Teenuste müügist kogutakse eelarvesse 1 624 400 eurot ehk 3,0% tuludest. Suuremad omatulu allikad on lasteaedade tasud, üüri ja renditulud ning Muusikakooli ja Kunstikooli õppetaksud.
- Saadavad toetused moodustavad eelarve tuludest 19,8% ehk 10 882 960 eurot. Neist enamus ehk 81,5% on toetusfondist saadavad toetused. Suurima mahuga toetusfondi eraldis on hariduskulude katmise toetus, mille hulgas on vahendid üldhariduskoolide õpetajate palgakulude katmiseks ning osaliselt koolijuhtide ja tugispetsialistide palgakuludeks, samuti õppevahendite soetamiseks ja üldhariduskoolide õpetajate koolitusteks. Lisaks toetatakse riigi eelarvest toetusfondi eraldistega õpilaste koolilõuna kulusid, huviharidust, sotsiaaltoetuste maksmist (toimetulekutoetus, matusetoetus, suure hooldus- ja abivajadusega lastele abi osutamise toetus, pikaajalise hoolduse korralduse toetus jm), kohalike teede korrashoidu jm.
- Muud tulud moodustavad eelarve tuludest 0,2% ehk 90 000 eurot.

Joonis 1 Põhitegevuse tulude (54 994 560 eurot) jaotus tululiikide lõikes 2023. aasta eelarves.

Joonis 2 Maksutulude (42 397 200 eurot) jaotus maksude lõikes 2023. aasta eelarves.

PÕHITEGEVUSE KULUD

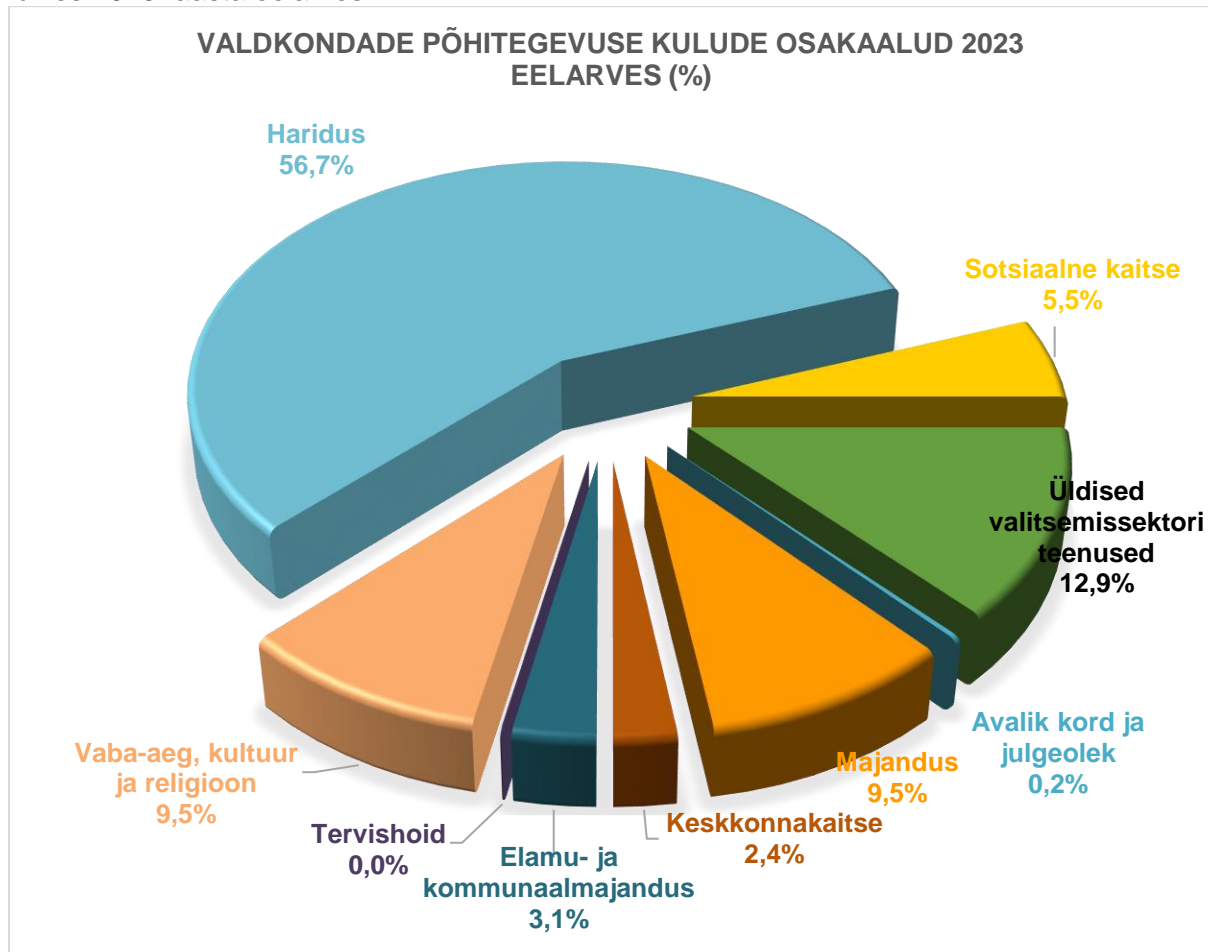
2023. aastaks planeeritud põhitegevuse kulud on 50 775 760 eurot ja suurenevad võrreldes 2022. aasta eelarvega 10,7%.

Põhitegevuse kulud jaotuvad üheksa erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel antavateks toetusteks ja muudeks tegevuskuludeks (tööjõu- ja majandamiskulud ning muud kulud).

- Toetusteks on kavandatud 6 070 555 eurot ehk 11,9% põhitegevuse kuludest, sh:

- ✓ sotsiaaltoetusteks 1 234 690 eurot (20,3% antavatest toetustest);
- ✓ sihtotstarbelisteks toetusteks 3 396 045 eurot (55,9% antavatest toetustest);
- ✓ tegevustoetusteks 1 440 220 eurot.
- Muudeks tegevuskuludeks on kavandatud 44 705 205 eurot ehk 88,0% põhitegevuse kuludest, sh:
 - ✓ tööjõukuludeks 23 439 857 eurot (52,4% muudest tegevuskuludest);
 - ✓ majandamiskuludeks 20 564 757 eurot (46,0% muudest tegevuskuludest);
 - ✓ muudeks kuludeks 700 190 eurot (1,6% muudest tegevuskuludest).

Joonis 3 Põhitegevuse kulude (50 775 760 eurot) jaotus majandusliku sisu alusel valdkondade lõikes 2023. aasta eelarves.

Üldised valitsemissektor teenused

Valdkonnas kajastatakse vallavolikogu, vallavalitsuse, eelarve reservfondi, võlakohustuste teenindamise jm valitsussektori teenuste kulusid.

Kulude eelarve on kokku 6 539 930 eurot ehk 12,9% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 15,1%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 58 490 eurot (0,1% põhitegevuse kuludest ja 0,9% valdkonna kuludest). Eelarvesse on kavandatud vahendid Harjumaa Omavalitsuste Liidu, Eesti Linnade ja Valdade liidu ja MTÜ Põhja Harju Koostöökoogu jm liikmemaksude tasumiseks.
- Muudeks tegevuskuludeks 6 481 440 eurot (12,8% põhitegevuse kuludest ja 99,1% valdkonna kuludest), sh:
 - ✓ tööjõukulud 4 834 934 eurot (73,9% valdkonna kuludest);
 - ✓ majandamiskulud 947 816 eurot (14,5% valdkonna kuludest);
 - ✓ muud kulud 697 690 eurot (10,7% valdkonna kuludest).

Avalik Kord

Valdkonnas kajastatakse politsei ja valveteenistuse ning päästeteenuste kulusid.

Kulude eelarve on kokku 119 505 eurot ehk 0,2% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve väheneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 11,7%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 63 500 eurot (0,1% põhitegevuse kuludest ja 53,1% valdkonna kuludest).
- Muudeks tegevuskuludeks 56 005 eurot (0,1% põhitegevuse kuludest ja 46,9% valdkonna kuludest).

Majandus

Valdkonnas kajastatakse teede hoolduse, liikluskorralduse, maakorralduse ja planeeringute, ühistranspordi korralduse, veetranspordi ja Viimsi saartega seotud kulusid.

Kulude eelarve kokku on 4 799 883 eurot ehk 9,5% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 11,8%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 1 842 218 eurot (3,6% põhitegevuse kuludest ja 38,4% valdkonna kuludest).
- Muudeks tegevuskuludeks 2 957 665 eurot (5,8% põhitegevuse kuludest ja 61,6% valdkonna kuludest), sh:
 - ✓ tööjõukulud 15 270 eurot (0,3% valdkonna kuludest);
 - ✓ majandamiskulud 2 942 394 eurot (61,3% valdkonna kuludest).

Keskkonnakaitse

Valdkonnas kajastatakse prügiveo ja jäätmekäitluse, sademeveekäitluse, maastikukaitse jm keskkonnakaitsega seotud kulusid.

Kulude eelarve on kokku 1 200 450 eurot ehk 2,4% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 22,1%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks (välisprojektide CleanStormWater ja EUROcom Life Urban Storm partnerite osa vahendamine) 539 500 eurot (1,1% põhitegevuse kuludest ja 44,9% valdkonna kuludest).
- Majandamiskulud 660 950 eurot (1,3% põhitegevuse kuludest ja 55,1% valdkonna kuludest).

Elamu- ja kommunaalmajandus

Valdkonnas kajastatakse tänavavalgustuse ning muu elamu- ja kommunaalmajandusega (heakord, haljastus, randade korrashoid, kalmistud, mänguväljakud jms) seotud kulusid.

Kulude eelarve on kokku 1 572 765 eurot ehk 3,1% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 18,6%.

Kulud jaotuvad:

- Muudeks tegevuskuludeks 1 572 765 eurot (3,1% põhitegevuse kuludest ja 100,0% valdkonna kuludest), sh:
 - ✓ tööjõukulud 172 025 eurot (10,9% osakaal valdkonna kuludest);
 - ✓ majandamiskulud 1 400 740 eurot (89,1% osakaal valdkonna kuludest).

Tervishoid

Valdkonnas kajastatakse Haabneeme kiirabipunkti ja perearstide tegevuse toetamisega seotud kulud.

Kulude eelarve on kokku 23 300 eurot ehk 0,05% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 106,2%.

Perearstide tegevuse toetamiseks on kavandatud 15 000 eurot, mis on ettenähtud uue, alustava (null nimistuga) perearstipraksise toetamiseks.

Kiirabipunkti ülalpidamiskulude osaliseks kompenseerimiseks on kavandatud 8 300 eurot. Lepingu alusel tasub vald tegelike rendikulude ja Terviseameti poolt kinnitatud kiirabibrigaadide kulumudelil toodud rendikulu katmiseks määratud vahendite vahe.

Vaba aeg, kultuur

Valdkonnas kajastatakse sporditegevusega (sh sporditegevuse toetus, spordiväljakute hooldus jms), valla sündmustega, külaseltside toetustega, raamatukoguga, noortekeskusega, kirikute ja kogudustega, ajalehega Viimsi Teataja, kaasava eelarvega, SA Rannarahva Muuseum ja SA Kultuuri- ja hariduskeskus Viimsi Artium tegevustoetustega (2022. aastal kajastub Artium hariduse valdkonnas) jm kultuuri- ja vaba aja sisustamisega seotud kulusid. Kulude eelarve kokku on 4 883 860 eurot ehk 9,6% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 12,1%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 2 217 385 eurot (4,3% põhitegevuse kuludest ja 45,4% valdkonna kuludest).
- Muudeks tegevuskuludeks 2 666 475 eurot (5,2% põhitegevuse kuludest ja 54,6% valdkonna kuludest), sh:
 - ✓ tööjõukulud 672 570 eurot (13,8% valdkonna kuludest);
 - ✓ majandamiskulud 1 993 904 eurot (40,8% valdkonna kuludest).

Haridus

Valdkonnas kajastatakse alus-, üld- ja huviharidusasutustega ning -tegevustega seotud kulusid.

Hariduskulude eelarve on kokku 28 828 975 eurot ehk 56,7% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 10,4%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused 471 670 eurot (0,9% põhitegevuse kuludest ja 1,6% hariduskuludest).
- Muudeks tegevuskuludeks 28 357 305 eurot (55,8% põhitegevuse kuludest ja 98,4% hariduskuludest), sh:
 - ✓ Tööjõukulud 16 899 458 eurot (58,6% valdkonna kuludest);
 - ✓ majandamiskulud 11 457 847 eurot (39,8% valdkonna kuludest).

Sotsiaalne kaitse

Valdkonnas kajastatakse kõiki sotsiaalse kaitsega ja sotsiaalhoolekandeesutustega seotud kulusid, sh sotsiaaltoetused.

Sotsiaalse kaitse kulude eelarve on kokku 2 807 090 eurot ehk 5,5% põhitegevuse kulude eelarvest. Eelarve väheneb võrreldes 2022. aasta eelarvega 5,0%.

Kulud jaotuvad:

- Sotsiaaltoetusteks 835 190 eurot (1,7% põhitegevuse kuludest ja 29,8% valdkonna kuludest).
- Muudeks tegevuskuludeks ja toetusteks 1 971 900 eurot (3,9% põhitegevuse kuludest ja 70,2% valdkonna kuludest), sh:
 - ✓ Hoolekandekeskus 1 123 895 eurot, sh tööjõukulud 854 205 eurot.
 - ✓ Sotsiaalhoolekanne, muud majandamiskulud 1 089 695 eurot.
 - ✓ Sotsiaalhoolekanne, muud toetused 28 000 eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevuse eelarves planeeritakse põhivara soetus, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine (toetus), osaluste soetus, antavad ja tagasilaekuvad laenud, finantskulud ja -tulud.

2023. aasta eelarves on planeeritud investeeringustegevuseks kokku 4 690 330 eurot.

Investeeringustegevuse kulud ja tulud 2023. aasta eelarves on:

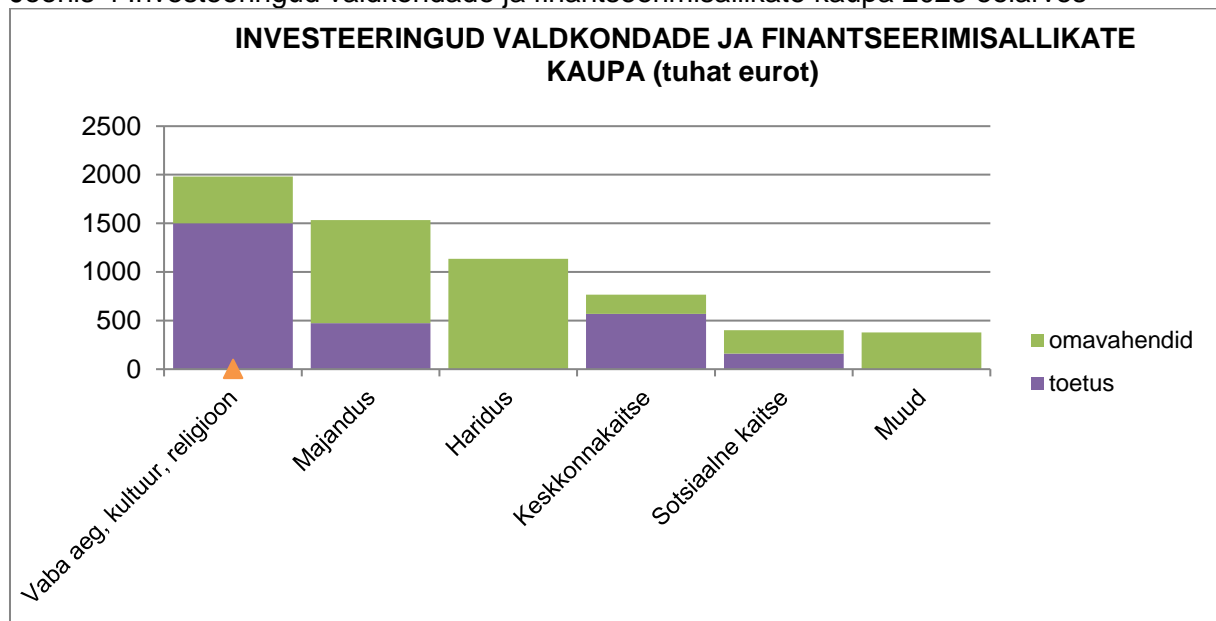
Põhivara soetuseks on kavandatud 6 191 705 eurot;

Põhivara soetuseks saadavaid toetusi on kavandatud 2 703 207 eurot.

Suuremad ja olulisemad investeeringud ja selleks saadavad toetused 2023. aastal on:

- Jalgpallihalli rajamine 1 450 000 eurot, sh saadav sihtfinantseering 1 500 000 eurot;
- Teede ja tänavate projekteerimine ja rekonstrueerimine 985 000 eurot;
- Tänavavalgustuse rekonstrueerimine 200 000 eurot;
- Valla keskuse peatänava rohestamis- ja kliimategevuste elluviimise ning tarkade süsteemide arendamise projektilkulud 475 000 eurot, sh saadav sihtfinantseering 475 000 eurot;
- Projekti Life Latest adapt (sademevee käitlemise kombineeritud lahendused) kulud 199 425 eurot, sh saadav sihtfinantseering 199 425 eurot;
- Projekti Must Be (purskkaevude väljaku rajamine) kulud 460 980 eurot, sh saadav sihtfinantseering 368 785 eurot;
- Karulaugu terviseraja pikenduse rajamine 254 600 eurot;
- Viimsi Kooli ujula rekonstrueerimine ja koolihoone remont 560 000 eurot;
- Pärnamäe lasteaia ja hariduskeskuse rajamine (projekteerimine) 255 000 eurot;
- Erivajadustega inimeste teenuskeskuse rajamine 400 000 eurot, sh saadav sihtfinantseering 160 000 eurot.

Joonis 4 Investeeringud valdkondade ja finantseerimisallikate kaupa 2023 eelarves

Investeeringuid finantseeritakse jooksva aasta eelarve tuludest, võetava laenu (4 000 000 eurot) ja saadavate toetuste (2 703 207 eurot) arvelt. 2023. aasta eelarvesse ei ole kavandatud põhivara müügist saadavat tulu.

Finantsseis

- **Omafinantseerimisvõime** ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 4 218 800 eurot;
- **Netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed varad) on 2023. aasta lõpuks 54,06% põhitegevuse tuludest ehk 29 731 086 eurot. Seaduse kohaselt võib kohaliku omavalitsuse netovõlakoormuse ülempiiri ulatuda 2023. aastal kuni 80%ni selle aasta põhitegevuse tuludest.